

Αρχική σελίδα>Προσφυγή στη δικαιοσύνη>Διαμεσολάβηση>Διαμεσολάβηση σε χώρες της ΕΕ Διαμεσολάβηση σε χώρες της ΕΕ

Γαλλία

Αντί της προσφυγής στα δικαστήρια, οι διαφορές μπορούν να επιλυθούν μέσω διαμεσολάβησης. Πρόκειται για έναν εναλλακτικό τρόπο επίλυσης διαφορών, στον οποίο ο διαμεσολαβητής βοηθά τα μέρη σε μια διαφορά να επιτύχουν συμφωνία. Τόσο η κυβέρνηση όσο και οι επαγγελματίες στον τομέα της δικαιοσύνης στη Γαλλία γνωρίζουν τα πλεονεκτήματα της διαμεσολάβησης.

Σε ποιον να απευθυνθώ;

Στη Γαλλία, δεν υπάρχει κεντρική ή κυβερνητική αρχή αρμόδια για τη ρύθμιση του επαγγέλματος του διαμεσολαβητή. Επί του παρόντος, δεν προβλέπεται η δημιουργία μιας τέτοιας αρχής.

Στον τομέα των οικογενειακών υποθέσεων, υπάρχουν μη κυβερνητικές οργανώσεις,

HAPMF (Association Pour la Médiation Familiale - Οργάνωση οικογενειακής διαμεσολάβησης) αριθμούσε, το 2012, 700 μέλη, ως επί το πλείστον διαμεσολαβητές. Παρέχει κατάλογο διαμεσολαβητών, ανά περιφέρεια, ο οποίος είναι εύκολα προσπελάσιμος.

Η **FENAMF (Fédération Nationale des Associations de Médiation Familiales - Εθνική Ομοσπονδία οργανώσεων οικογενειακής διαμεσολάβησης)** αριθμούσε, το 2012, περισσότερους από 480 χώρους άσκησης της οικογενειακής διαμεσολάβησης και παρέχει χάρτη των υπηρεσιών διαμεσολάβησης.

Άλλοι φορείς

Το **CMAP (Centre de Médiation et d'Arbitrage de Paris - Κέντρο διαμεσολάβησης και διαπλησίας Παρισιού)** χειρίζεται διαφορές μεταξύ (μεγάλων) επιχειρήσεων.

Το **IEAM (Institut d'Expertise, d'Arbitrage et de Médiation - Ίδρυμα εμπειρογνωμοσύνης, διαπλησίας και διαμεσολάβησης)** συγκεντρώνει, το 2012, περισσότερους από 100 επαγγελματίες από τον χώρο της εξωδικαστικής ή δικαστικής επίλυσης διαφορών στον οικονομικό και χρηματοοικονομικό τομέα, στον νομικό και φορολογικό τομέα, στον ιατρικό τομέα, στον τομέα των κατασκευών και των δημόσιων έργων, στη βιομηχανία, στις πρώτες ύλες και στις μεταφορές.

Η **FMCML (Fédération des Médiateurs et Chargés de Mission libéraux - Ομοσπονδία διαμεσολαβητών και εμπειρογνομώνων)** συγκεντρώνει περίπου εκατό εμπειρογνώμονες, οι οποίοι αναλαμβάνουν καθήκοντα διαμεσολάβησης επιπλέον της δραστηριότητας εμπειρογνωμοσύνης σε διάφορους τομείς (ακίνητα, κατασκευές, βιομηχανία, υπηρεσίες, εμπόριο, κοινωνικός και φορολογικός τομέας, πληροφορική, περιβάλλον, ιατρικός και παραϊατρικός τομέας).

Η **FNCM (Fédération Nationale des Centres de Médiation - Εθνική ομοσπονδία κέντρων διαμεσολάβησης)** συγκεντρώνει, το 2012, 79 κέντρα διαμεσολάβησης δικηγορικών συλλόγων, δομημένα κατά περιφέρεια. Αποτελείται ως επί το πλείστον από δικηγόρους, υποστηρίζεται από το CNB και έχει πολλές συνεργασίες στον δικαστικό χώρο. Διατίθεται κατάλογος στον δικτυακό της τόπο.

HANM (Association Nationale des Médiateurs - Εθνική Οργάνωση Διαμεσολαβητών) η οποία ιδρύθηκε το 1993, αριθμούσε, το 2012, 20 οργανώσεις και περίπου 300 μέλη κατανεμημένα σε 11 περιφερειακές αντιπροσωπείες. Η οργάνωση κατάρτισε έναν εθνικό κώδικα δεοντολογίας για τους διαμεσολαβητές. Διατίθεται κατάλογος στον δικτυακό τόπο της.

Για ποια θέματα είναι αποδεκτή ή/και συνηθίζεται περισσότερο η προσφυγή σε διαμεσολάβηση;

Στο γαλλικό δίκαιο, τα μέρη μπορούν να προσφύγουν σε διαμεσολάβηση σε κάθε τομέα του δικαίου, εφόσον η διαμεσολάβηση δεν θίγει τους λεγόμενους «κατευθυντήριους κανόνες δημόσιας τάξης». Για παράδειγμα, δεν είναι δυνατόν να συμφωνηθεί διαμεσολάβηση με σκοπό να παρακαμφθούν οι επιτακτικοί κανόνες του γάμου ή του διαζυγίου.

Η διαμεσολάβηση χρησιμοποιείται κυρίως στις **οικογενειακές υποθέσεις** (δικαστής οικογενειακών υποθέσεων, με τη διαμεσολάβηση οικογενειακού διαμεσολαβητή) και στις **μικροδιαφορές** (διαφορές που εκδικάζονται από δικαστή μικροδιαφορών ή από ειρηνοδίκη, με τη διαμεσολάβηση οργάνου συμφιλίωσης).

Ισχύουν ειδικοί κανόνες στην περίπτωση αυτή;

Προσφυγή στη διαμεσολάβηση

Η προσφυγή στη διαμεσολάβηση προϋποθέτει **προηγούμενη συμφωνία των μερών**.

Ωστόσο, όταν μια αγωγή ασκηθεί ενώπιον ενός δικαστηρίου, «ο δικαστής που επιλαμβάνεται της διαφοράς μπορεί, αφού εξασφαλίσει τη συμφωνία των διαδίκων, να ορίσει έναν τρίτο ο οποίος θα ακούσει τα μέρη και θα αντιπαραβάλει τις απόψεις τους προκειμένου να βρεθεί λύση στη διαφορά τους» (άρθρο 131-1 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Ο δικαστής μπορεί επίσης να διατάξει τα μέρη, στο περιορισμένο πεδίο του καθορισμού της άσκησης της γονικής μέριμνας ή της λήψης προσωρινών μέτρων σε υποθέσεις διαζυγίου, να συμμετάσχουν σε σύσκεψη ενημέρωσης σχετικά με τη διαμεσολάβηση, η οποία παρέχεται δωρεάν στα μέρη και δεν συνεπάγεται καμία ιδιαίτερη κύρωση (άρθρα 255 και 373-2-10 του αστικού κώδικα).

Με τη διάταξη αριθ. 2011-1540 της 16ης Νοεμβρίου 2011 μεταφέρθηκε στο εσωτερικό δίκαιο η οδηγία 2008/52/EK που θεσπίζει ένα πλαίσιο για την προώθηση της εξωδικαστικής επίλυσης των διαφορών από τα μέρη, με τη βοήθεια ενός τρίτου, του διαμεσολαβητή, επεκτείνοντας την εφαρμογή της τόσο στη διαμεσολάβηση σε διασυνοριακές διαφορές όσο και στην εσωτερική διαμεσολάβηση, με εξαίρεση τις διαφορές που αφορούν σύμβαση εργασίας, καθώς και στον τομέα του κυριαρχικού διοικητικού δικαίου.

Η διάταξη της 16ης Νοεμβρίου 2011 τροποποιεί τον προαναφερόμενο νόμο της 8ης Φεβρουαρίου 1995, με σκοπό τη θέσπιση ενός γενικού πλαισίου για τη διαμεσολάβηση. Η διάταξη ορίζει την έννοια της διαμεσολάβησης, διευκρινίζει τις ικανότητες που πρέπει να διαθέτει ο διαμεσολαβητής και υπενθυμίζει την αρχή της εμπιστευτικότητας της διαμεσολάβησης, η οποία είναι απαραίτητη για την επιτυχία της διαδικασίας.

Η διάταξη υπενθυμίζει την αρχή σύμφωνα με την οποία ο δικαστής που έχει επιληφθεί της διαφοράς μπορεί ανά πάσα στιγμή να ορίσει διαμεσολαβητή ο οποίος, στην πράξη, μπορεί επίσης να είναι δικαστικός συμφιλιωτής. Ωστόσο, απαγορεύεται στον δικαστή να αναθέσει σε διαμεσολαβητή τις προηγούμενες απόπειρες συμβιβασμού σε υποθέσεις διαζυγίου και δικαστικού χωρισμού. Η διάταξη αναφέρει ότι ο δικαστής που δεν έχει εξασφαλίσει τη συμφωνία των μερών μπορεί να τους επιβάλει να συναντήσουν διαμεσολαβητή, ο οποίος θα τους ενημερώσει όσον αφορά το αντικείμενο και τη διεξαγωγή του μέτρου διαμεσολάβησης. Στο παρόν στάδιο του δικαίου, αυτή η αποστολή ενημέρωσης μπορεί να ανατεθεί μόνο σε δικαστικούς συμφιλιωτές και σε οικογενειακούς διαμεσολαβητές.

Το διάταγμα αριθ. 2012-66 της 20ής Ιανουαρίου 2012 που εκδόθηκε κατ' εφαρμογή της διάταξης της 16ης Νοεμβρίου 2011 δημιουργεί στον κώδικα πολιτικής δικονομίας ένα πέμπτο βιβλίο με αντικείμενο την εξωδικαστική επίλυση των διαφορών, με σκοπό την εξειδίκευση των κανόνων που εφαρμόζονται

στον τομέα της συμβατικής διαδικασίας διαμεσολάβησης και συμφιλίωσης, καθώς και των κανόνων που αφορούν τη συμμετοχική διαδικασία. Το βιβλίο V αντιστοιχεί στους τίτλους VI και VIa του κώδικα πολιτικής δικονομίας που αφορούν αντίστοιχα τη δικαστική συμφιλίωση και τη δικαστική διαμεσολάβηση. Εξάλλου, το διάταγμα αριθ. 78-381 της 20ής Μαρτίου 1978 τροποποιήθηκε και περιέχει πλέον μόνο τις καταστατικές διατάξεις σχετικά με τους δικαστικούς συμφιλιωτές.

Ρύθμιση της διαμεσολάβησης

Δεν υπάρχει σε εθνικό επίπεδο «κώδικας δεοντολογίας» για τους διαμεσολαβητές.

Το Εμπορικό και Βιομηχανικό επιμελητήριο του Παρισιού θέσπισε έναν κώδικα ορθής συμπεριφοράς και μεριμνά για την τήρησή του.

Στις οικογενειακές υποθέσεις, οι οικογενειακοί διαμεσολαβητές λαμβάνουν υπόψη (με την άμεση τήρηση από τους ίδιους ή μέσω της τήρησης από τον οργανισμό που τους απασχολεί) τους **κώδικες ή χάρτες δεοντολογίας** των 2 ομοσπονδιών οικογενειακής διαμεσολάβησης, της **Οργάνωσης Οικογενειακής Διαμεσολάβησης (APMF)** και της **Εθνικής Ομοσπονδίας Οργανώσεων Οικογενειακής Διαμεσολάβησης (FENAMEF)**. Οι εν λόγω κώδικες ή χάρτες περιέχουν τους «κανόνες δεοντολογίας της οικογενειακής διαμεσολάβησης», οι οποίοι εγκρίθηκαν στις 22 Απριλίου 2003 από το Εθνικό Συμβουλευτικό Συμβούλιο Οικογενειακής Διαμεσολάβησης (CNCMF). Έτσι, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στον δικτυακό τόπο της, «η APMF κατάρτιζε τον κώδικα δεοντολογίας του επαγγέλματος, ο οποίος περιέχει τους δεοντολογικούς κανόνες της επαγγελματικής πρακτικής και τις προϋποθέσεις άσκησης της οικογενειακής διαμεσολάβησης στη Γαλλία. Ο κώδικας ισχύει για όλους τους επαγγελματίες».

Η **FNCM (Fédération Nationale des Centres de Médiation - Εθνική Ομοσπονδία Κέντρων Διαμεσολάβησης)** θέσπισε, τον Μάρτιο του 2008, έναν «κώδικα δεοντολογίας», ο οποίος βασίζεται στον «ευρωπαϊκό κώδικα δεοντολογίας για τους διαμεσολαβητές».

Ενημέρωση και κατάρτιση

Δεν υπάρχει επίσημος δικτυακός τόπος για τη διαμεσολάβηση.

Επί του παρόντος, το γαλλικό θετικό δίκαιο δεν προβλέπει ειδική εκπαίδευση για την άσκηση της διαμεσολάβησης, με εξαίρεση στις οικογενειακές υποθέσεις. Πράγματι, στον συγκεκριμένο τομέα, θεσπίστηκε **δίπλωμα οικογενειακού διαμεσολαβητή** με διάταγμα της 2ας Δεκεμβρίου 2003 και απόφαση της 12ης Φεβρουαρίου 2004.

Στον τομέα της οικογενειακής διαμεσολάβησης, τα κείμενα προβλέπουν την παροχή κατάρτισης από αναγνωρισμένα ιδρύματα και την απονομή διπλώματος από τον νομάρχη της περιφέρειας, κατόπιν εκπαίδευσης ή εξετάσεων πιστοποίησης που επικυρώνουν τις αποκτηθείσες γνώσεις. Η κατάρτιση παρέχεται από κέντρα αναγνωρισμένα από την **Περιφερειακή Διεύθυνση Υγειονομικών και Κοινωνικών Υποθέσεων (Direction régionale des affaires sanitaires et sociales, DRASS)**. Στα εν λόγω κέντρα, οι σπουδαστές παρακολουθούν κατάρτιση διάρκειας 560 ωρών σε διάστημα τριών ετών, με τουλάχιστον 70 ώρες πρακτικής. Στο τέλος της κατάρτισης, οι υποψήφιοι υποβάλλονται σε εξετάσεις για την επικύρωση των σπουδών τους.

Ποιο είναι το κόστος μιας διαμεσολάβησης;

Η εξωδικαστική ή η δικαστική διαμεσολάβηση δεν παρέχονται δωρεάν στα πρόσωπα που προσφεύγουν στον συγκεκριμένο τρόπο εναλλακτικής επίλυσης διαφορών. Σε περιπτώσεις δικαστικής διαμεσολάβησης, η **αμοιβή του διαμεσολαβητή** μπορεί να περιλαμβάνεται στη νομική συνδρομή. Σε κάθε περίπτωση, **καθορίζεται από τον υπεύθυνο για την τιμολόγηση δικαστή** μετά την εκτέλεση της αποστολής του διαμεσολαβητή και την υποβολή έκθεσης ή κατάστασης εξόδων (άρθρο 119 του διατάγματος αριθ. 91-1266 της 19ης Δεκεμβρίου 1991).

Ο δικαστής καθορίζει την προκαταβολή και την αμοιβή (άρθρα 131-6 και 131-3 του κώδικα πολιτικής δικονομίας). Επομένως, απουσία σαφώς καθορισμένου πίνακα τιμών από τα κείμενα, το μοναδιαίο **κόστος** των υπηρεσιών διαμεσολάβησης σε οικογενειακές υποθέσεις **δεν είναι σταθερό**. Οι φορείς που διαθέτουν υπηρεσία «διαμεσολάβησης σε οικογενειακές υποθέσεις» έχουν δεσμευθεί, στο πλαίσιο του εθνικού πρωτοκόλλου που υπογράφηκε από το υπουργείο Δικαιοσύνης, το υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικών Σχέσεων, Οικογένειας και Αλληλεγγύης, το εθνικό ταμείο οικογενειακών επιδομάτων και το κεντρικό ταμείο κοινωνικής αλληλοβοήθειας για τους γεωργούς, να τηρούν έναν **εθνικό πίνακα τιμών, ο οποίος διαφοροποιείται** ανάλογα με τα εισοδήματα των μερών. Με την επιφύλαξη της αξιολόγησης του δικαστή, η οικονομική συμμετοχή που βαρύνει τα μέρη ανά σύσκεψη και ανά άτομο μπορεί να κυμαίνεται από 5 ευρώ έως 131,21 ευρώ.

Σε οικογενειακές υποθέσεις, το CNAF (**Caisse nationale des allocations familiales - Εθνικό Ταμείο Οικογενειακών Επιδομάτων**) θέσπισε μια διαδικασία σύναψης συμβάσεων, η οποία επιτρέπει στους φορείς να λαμβάνουν υπηρεσίες διαμεσολάβησης σε οικογενειακές υποθέσεις, υπό τον όρο της τήρησης ορισμένων κανόνων.

Είναι δυνατόν να κηρυχθεί εκτελεστή μια συμφωνία που έχει προκύψει από διαμεσολάβηση;

Όταν δεν επιλαμβάνεται της υπόθεσης δικαστής, το άρθρο 1565 του κώδικα πολιτικής δικονομίας προβλέπει ότι η συμφωνία στην οποία κατέληξαν τα μέρη μπορεί να υπόκειται, για να κηρυχθεί εκτελεστή, στην επικύρωση του δικαστή που είναι αρμόδιος για την εξέταση της διαφοράς στον υπόψη τομέα.

Όταν κινείται διαδικασία διαμεσολάβησης σε δικαστικό πλαίσιο, το άρθρο 131-12 του κώδικα ποινικής δικονομίας προβλέπει ότι η συμφωνία υποβάλλεται για επικύρωση στον δικαστή που έχει επιληφθεί της υπόθεσης.

Το άρθρο 111-3 1 του κώδικα των αστικών διαδικασιών εκτέλεσης προβλέπει ότι οι συμφωνίες που προκύπτουν από δικαστική ή εξωδικαστική διαμεσολάβηση αποτελούν εκτελεστού τίτλους οι οποίοι κηρύσσονται εκτελεστοί από τα πολιτικά ή διοικητικά δικαστήρια.

Τελευταία επικαιροποίηση: 13/02/2017

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.